

Pozitif-iz Derneđi

**‘HIV Testi ve Tanı
Sürecini Kolaylaştırma Projesi’ ve
‘Akran Danışmanlığı Desteği Modülü Projesi’**

**ÜCRETSİZ -
HIV
TESTİ**

Her Cumartesi

KİMLİK BİLGİSİ VERMEDEN

0543 241 41 03

İçindekiler

1. Amaç ve Hedef
2. Proje Tanıtımı
3. Uygulama Yeri ve Yöntemi
4. Proje Çıktıları
5. Sonuç
6. Proje Değerlendirmesi
7. Anket Sonuçları
8. Teşekkür

'HIV Testi ve Tanı Sürecini Kolaylaştırma Projesi' ve 'HIV Testi ve Tanı Sürecini Kolaylaştırma Projesi'ne Yönelik Akran Danışmanlığı Desteği Modülü Projesi' Gilead **"Hayata Pozitif Destek" Bağış Programı** tarafından desteklenmiştir.

Raporu *hazırlayan*: Çiğdem Şimşek

1. Amaç ve Hedef

'HIV Testi ve Tanı Sürecini Kolaylaştırma Projesi'yle; başta ayrımcılık ve damgalanmadan çekinen kişiler olmak üzere, toplum genelinin isteyen herkesin ücretsiz ve anonim olarak HIV testi yaptırmaları ve HIV durumlarından haberdar olmaları amaçlandı.

Kilit gruplar da dâhil olmak üzere HIV ile yaşayan ancak henüz statüsünü bilmeyen herkesi odağına alan proje, sağlık güvencesi olmayan ve dolayısıyla sağlık hizmetlerinden yararlanamayan kişilerin de HIV tanısı almasına yardımcı oldu.

Sadece İstanbul'da 18 Eylül 2021 – 18 Eylül 2022 tarihleri arasında 1 yıl süreyle yürütülmesi planlanan proje kapsamında 500 HIV testi ve 50 RNA yapılması hedeflendi.

'HIV Testi ve Tanı Sürecini Kolaylaştırma Projesi'ne Yönelik Akran Danışmanlığı Desteği Modülü Projesi'yle de; sonucu pozitif çıkan kişilerin anında akran desteği olarak tedaviye yönlendirilmeleri amaçlandı.

Projenin diğer önemli bir ayağı ise yürütülen anonim anket çalışmasıdır. Teste gelen kişilerden rızaları dâhilinde alınan anonim verilerle bir değerlendirme çalışması yapıldı. Çıktılar gelecek yıllar için Türkiye'deki HIV testi politikasına ışık tutması açısından anlamlıdır.

2. Proje Tanıtımı

Proje süresince test kampanyası görseli katılınan tüm etkinliklerde ve yapılan tüm sunumlarda kullanıldı.

28 Nisan 2022 - Kadir Has Üniversitesi

İstiklal Caddesi / Taksim - İstanbul

1 Aralık Dünya AIDS Günü –
Harun Nuri Ateş ile Farkındalık Konseri

3. Uygulama Yeri ve Yöntemi

Proje 18 Eylül 2021 – 26 Ağustos 2022 tarihleri arasında İstanbul'da, özel bir laboratuvarında, cumartesi günleri, HIV1/2 Combo test çalışılarak yürütüldü. İlk HIV testi 20 Ekim 2021 tarihinde uygulanmaya başlandı.

Hafta içi çalışan, riskli temasta bulunan ve test yaptırmaya vakit ayıramayan kişiler için uygulama günleri özellikle cumartesi olarak belirlendi. Hafta sonu test hizmeti seçeneğinin bulunması, bu kişiler için kolaylık ve teşvik edici oldu.

Proje kapsamında teste gelenlere gönüllülük esası ile anonim anket uygulaması Google.forms üstünden yapıldı. Elde edilen veriler değerlendirildi.

4. Proje Çıktıları

20 Ekim 2021 tarihinde yapılan ilk test ile 26 Ağustos 2022 arasında (10 ayda) toplam **336 kişiye HIV testi** yapıldı. Bu tarihler arasında **33 kişinin (%9.8'inin) sonucu pozitif çıktı.** Pozitif sonuç alan kişilere anında akran desteği verildi ve Dernek hizmetlerine yönlendirildi.

Proje kapsamında teste gelenlere gönüllü katılım esası ile anonim bir anket uygulaması yapıldı. **Anketi 278 kişi doldurdu.**

Çalışmaya katılanlarda ön plana çıkan sonuçlar şöyledir:

- HIV testi yaptırmaya gelenlerin %64'ü 21- 29 yaş aralığındadır. (Bunların %42'si 21-25 yaş / %22'si 26-29 yaş aralığındadır)
- Test kampanyasını en fazla %50,7 oranı ile sosyal medyadan ve %25,2 ile internetten duymuşlardır.
 - o Sağlık çalışanlarının teste yönlendirmesinin %1,1 oranı ile çok az olduğu dikkat çekicidir.
- Sadece İstanbul'da Cumartesi günleri yürütülen test kampanyasına gelenlerin %92'si İstanbul'dandır. %3'ü Kocaeli ve %5'i diğer şehirlerdendir.
- Medeni durumunu 'bekâr' olarak işaretleyenler %51,5'tir. %23,1'i ilişkisi olmadığını belirtirken, evli olanların oranı %6,7'dir.
- Eğitim durumuna bakıldığında %74,1'i üniversite ve %13,7'si lise mezunudur.
- Ekonomik durumları için %36'sı 'orta derece' (2.500 – 4.500 TL) %28,4'lük bir kesim 'yüksek gelir' (4.500 – 6.500 TL), %15,1'i ise 'çok yüksek' (6.500 TL üstü) elde ettiklerini belirtmişlerdir. (Not: Ankette belirtilen gelir düzeyleri yüksek zamlar gelmeden önce hazırlanmış ve öyle uygulanmıştır. Yeni anket çalışmasında oranlar güncellenecektir.)
- Katılımcılara 'Hangisi sizi en iyi tanımlamaktadır?' diye sorduğumuzda %47'si, 'erkek' şikkını seçerken, %39'u kendini LGBTİ+ olarak tanımlamıştır.
 - o %9 ile kadınların oranı son derece düşüktür.

- 'Son 1 ayda aynı cinsiyetten biri ile kaç kez cinsel ilişki yaşadınız?' sorusuna %43,9'u 1-3 kez derken, %50'si 'hiç' demiştir.
- Son 1 ayda girdikleri ilişkilerde kondom kullanma sıklığı sorulduğunda ise %23,4'ü çoğunlukla derken, %22,7'si daima, %19,8'i sıklıkla demiştir. Hiç diyenlerin oranı %17'dir
- Yanlarında sürekli kondom bulunup bulunmadığı sorulduğunda 'bazen' diyenler %37,8, 'Hayır' diyenler ise %33,1'dir.
- Yanıt verenlerin %97,5'i HIV'in korunmasız cinsel yolla geçtiğini bilmektedir.
- HIV'den korunmak için hangi yöntemlerin kullanılabileceği sorusuna %98,6'sı kondom kullanmak yanıtını verirken, 25,2'si seks yapmamak ve %15,8'i de HIV pozitiflerden uzak durmak yanıtını vermiştir.
- Teste gelenlerin %64'ü daha önce HIV testi yaptırmıştır. '%23'i ilk kez yaptırmaktadır. Test olup olmadığını bilmeyenlerin oranı %12,9'dur.
- Daha önce test yaptıranların çıkan sonucu bilip bilmediği sorulduğunda %29,8'i bilmiyorum demiştir.
- HIV pozitiflere destek ve danışmanlık veren dernekler olduğundan %80'i haberdardır.

5. Sonuç

En fazla HIV testi yaptıran 21- 29 yaş aralığındaki, kendini çoğunlukla erkek ve LGBTİ+ olarak tanımlayan, eğitim düzeyi yüksek gençlerin, %97,5'i HIV'in korunmasız cinsel ilişki bulaştığından haberdardır.

%98,6'sı HIV'den korunmak için kondom kullanılması gerektiğini bilmesine karşın, %43,9'u son 1 ayda aynı cinsiyetten biri ile '1-3 kere' ilişki yaşamış ve bu katılımcıların sadece %22,7'si 'daima' kondom kullanmıştır.

HIV'den korunmak için hangi yöntemlerin kullanılabileceği sorusunda %15,8 oranı ile HIV pozitiflerden uzak durmak seçeneğini işaretleyenlerin 'Belirlenemeyen=Bulaşmayan' bilimsel gerçeğini bilmediği, dolayısı ile de tedavi olanaklarından ve başarılarından haberdar olmadığı sonucu da ortaya çıkmaktadır.

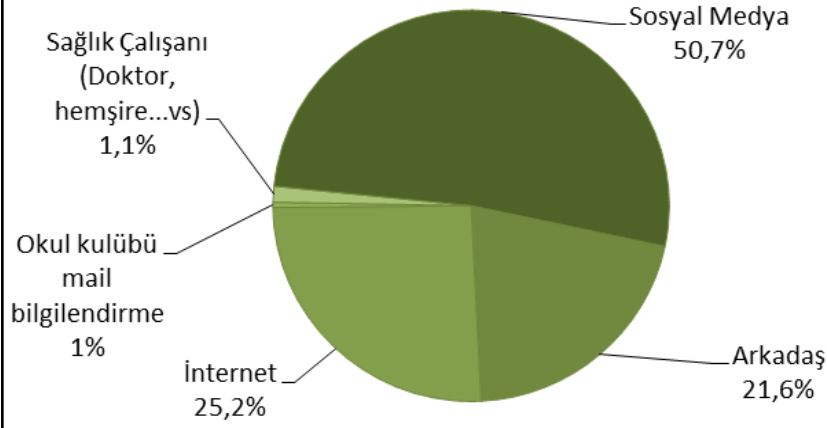
6. Proje Değerlendirmesi

Eylül 2022'de tamamlanması planlanan proje, Türkiye'deki yüksek enflasyon ve üst üste gelen zamlar nedeniyle planlanan tarihten daha erken durdurulmak zorunda kalındı.

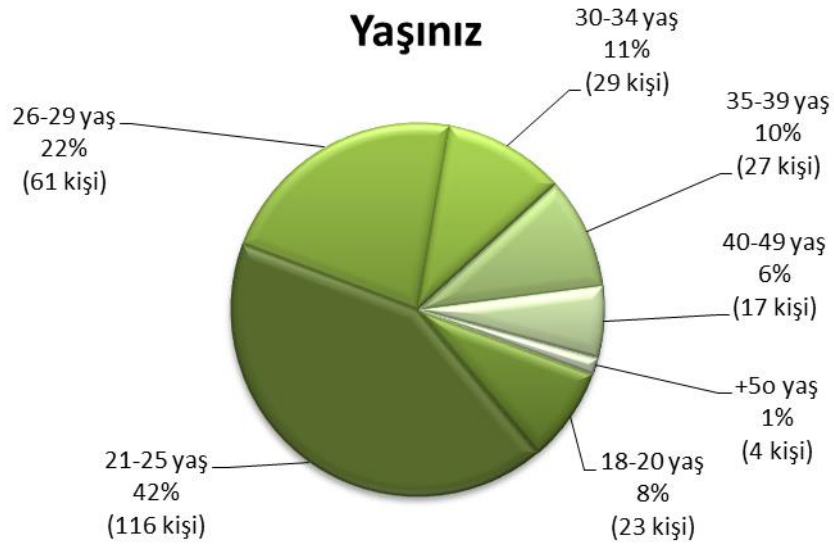
Toplum genelinde HIV testi uygulamasının devam edilmesi son derece önemlidir. Öte yandan test kampanyamızın tanınırlığının da olması sebepleriyle projeye devam etmek üzere tekrar 'uzatma' başvurusunda bulunuldu ve kabul edildi. Ekim 2022 itibarıyla ara verilen çalışmaya devam edilecektir.

7. Anket Sonuçları

Bu test çalışmasını nereden duydunuz?

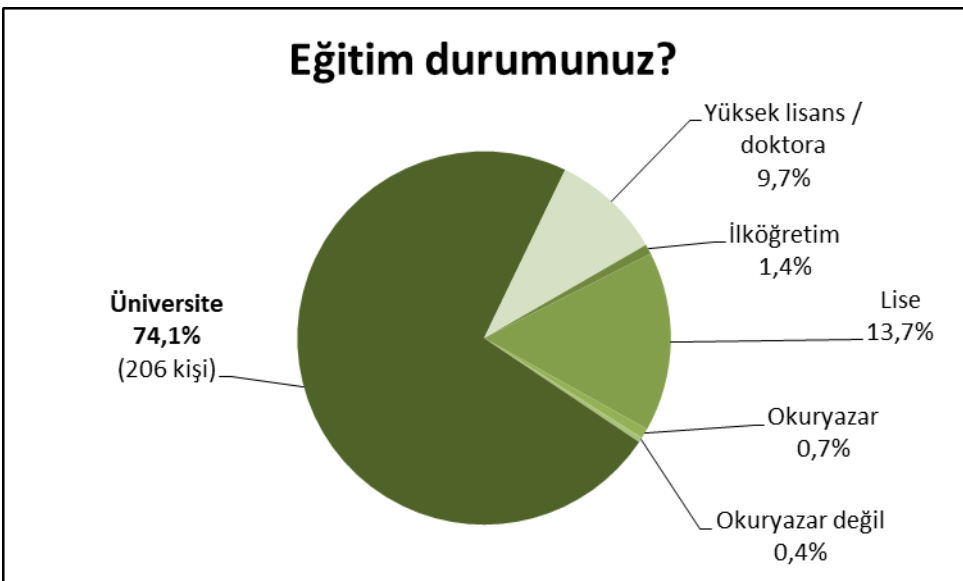
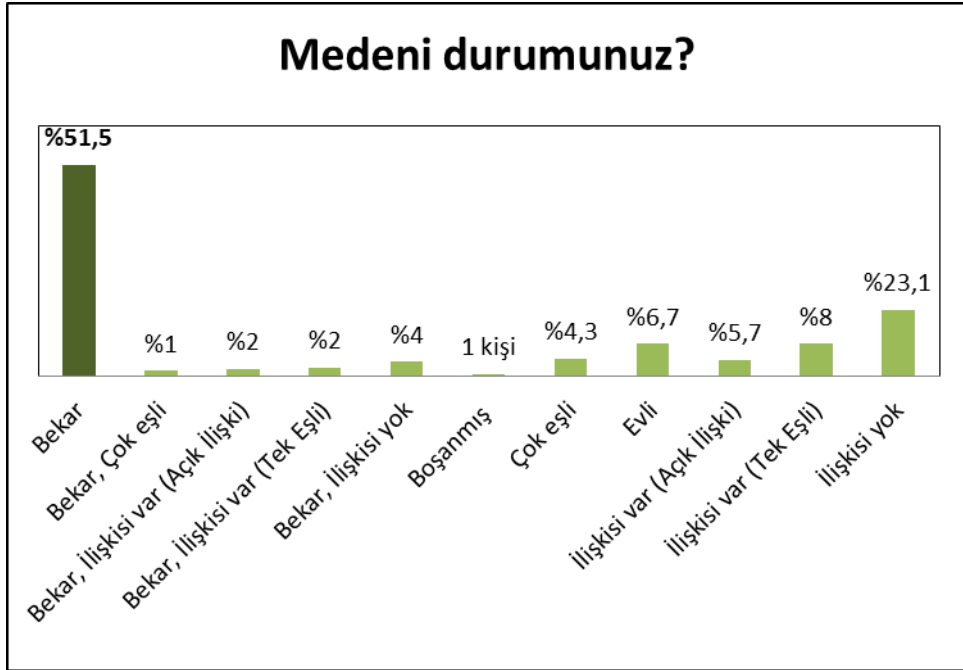

Yaşınız

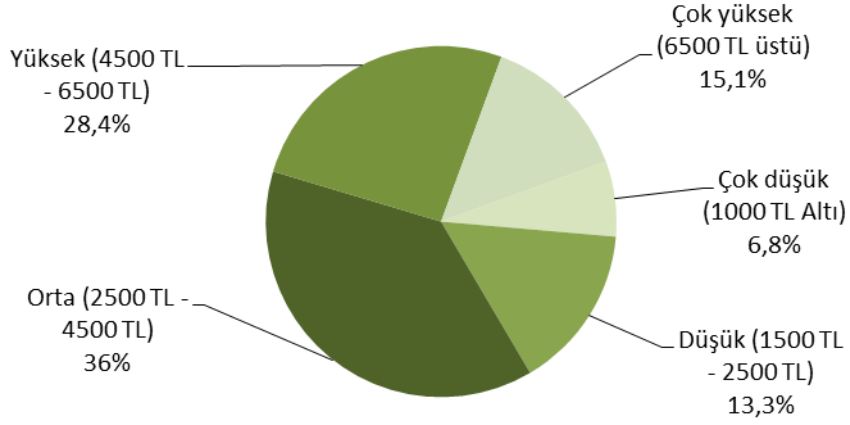

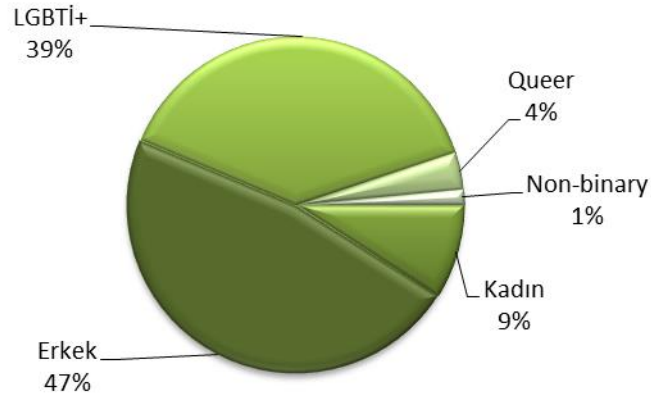
Teste gelenlerin %92'si İstanbul'dan. %3'ü Kocaeli ve %5'i diğer şehirlerdendir.

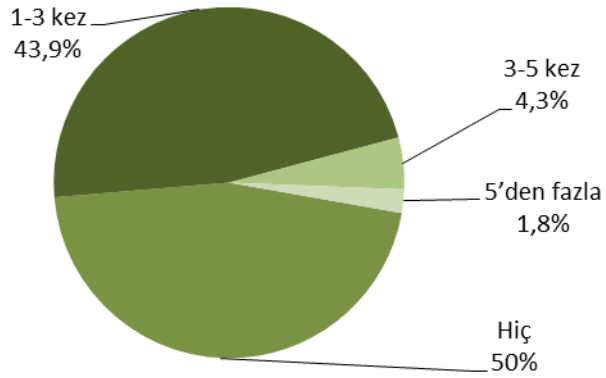
Aşağıdaki seçeneklerden hangisi ekonomik düzeyinizi en iyi ifade etmektedir?

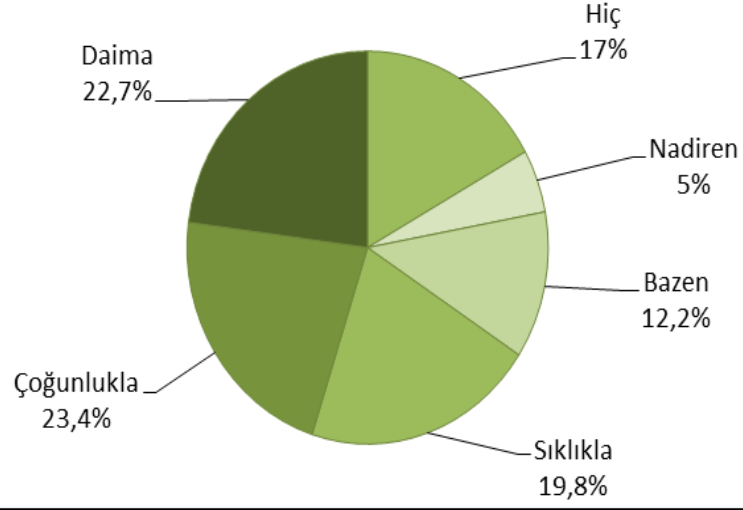
Aşağıdaki seçeneklerden hangisi sizi en iyi tanımlamaktadır?

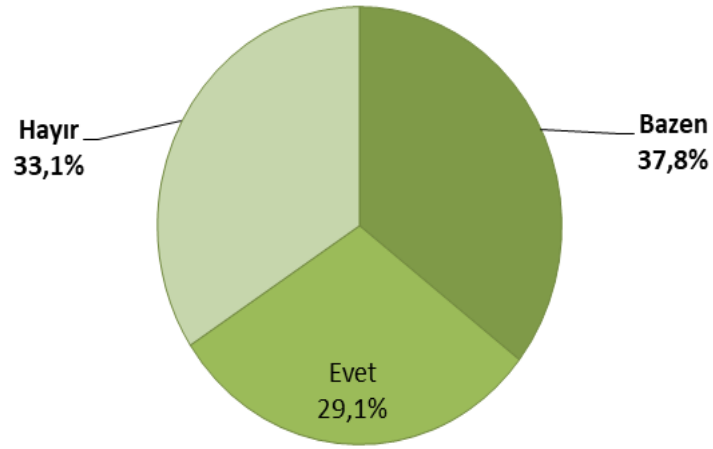
Son 1 ayda aynı cinsiyetten biri ile kaç kez cinsel ilişki yaşadınız?

Son 1 ayda girdiğiniz ilişkilerde kondom kullanma sıklığınız neydi?

Yanınızda sürekli kondom bulunduruyor musunuz?

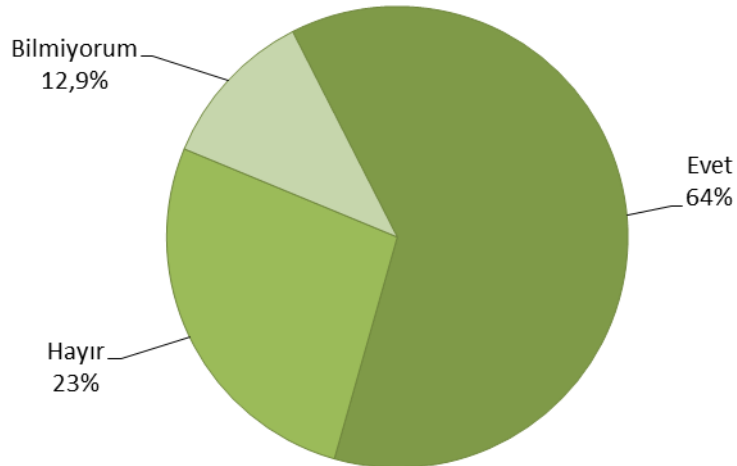
HIV bir kişiden diğerine nasıl bulaşabilir? (Birden fazla şık işaretleyebilirsiniz)

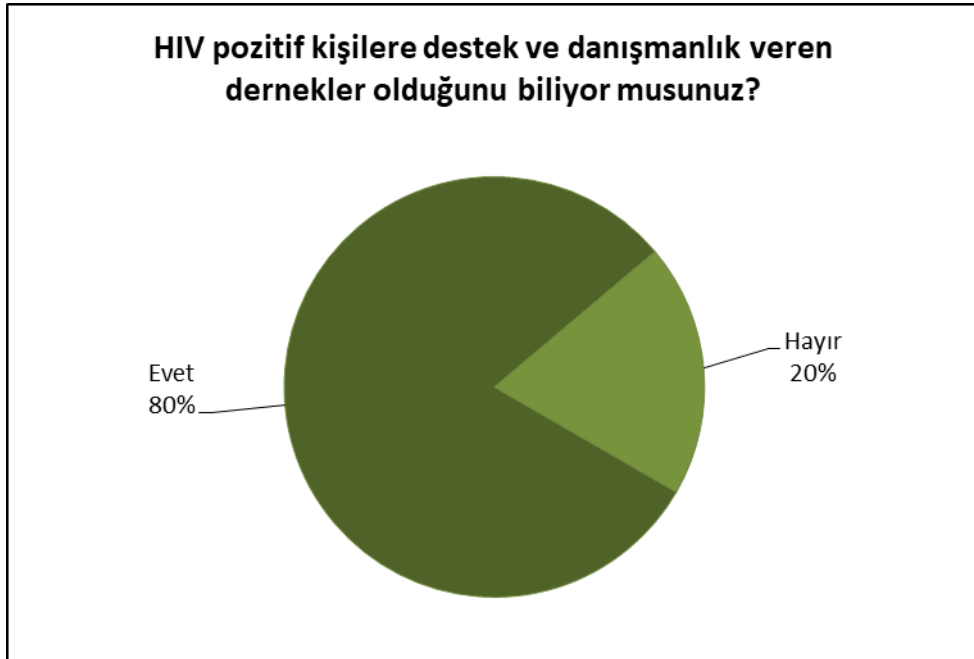
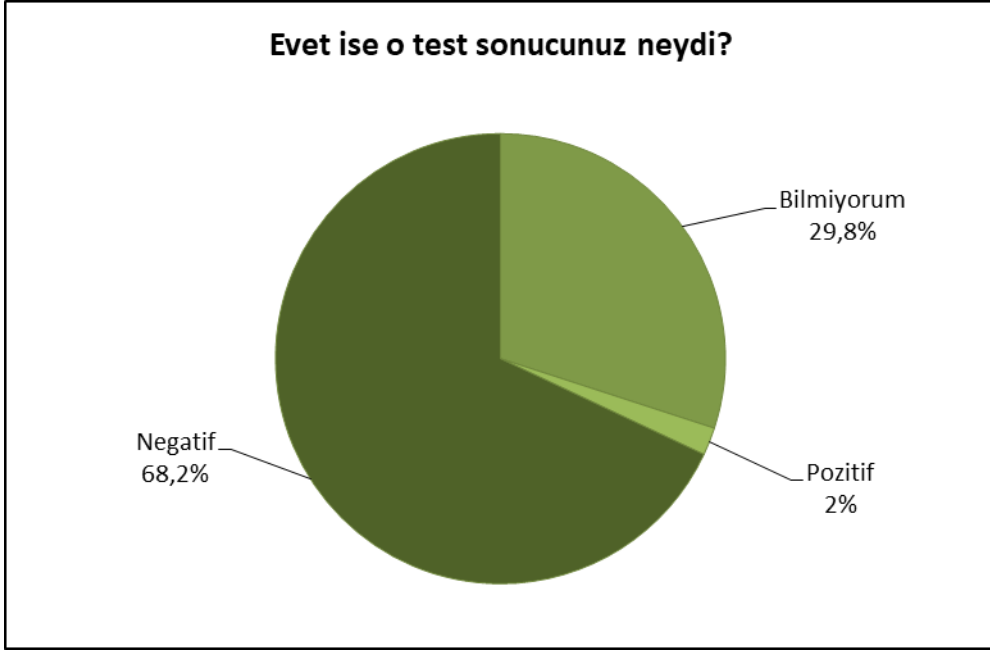
Kan nakliyle	-246 (%88,5)
Korunmasız cinsel ilişki yoluyla	-271 (%97,5)
Anneden bebeğe	-212 (%76,3)
Ortak şırınga/iğne kullanımıyla	-235 (%84,5)
Hayvanlardan	-14 (%5)
HIV pozitif biri ile aynı bardağı / çatalı kullanmakla	-5 (%1,8)
Böcek ısırığı ile	-5 (%1,8)
Bilmiyorum	-6 (%2,2)

HIV'den korunmak için hangi yöntemler kullanılabilir? (Birden fazla şık işaretleyebilirsiniz)

Kondom Kullanmak	-274 (%98,6)
Seks yapmamak	-70 (%25,2)
HIV pozitiflerden uzak durmak	-44 (%15,8)
Temiz şırınga kullanmak	-191 (%68,7)
Bilmiyorum	-5 (%1,8)

Herhangi bir zamanda HIV testi yaptırdınız mı?

8. Teşekkür

'HIV Testi ve Tanı Sürecini Kolaylaştırma Projesi' ve 'HIV Testi ve Tanı Sürecini Kolaylaştırma Projesi'ne Yönelik Akran Danışmanlığı Desteği Modülü Projesi' **Gilead "Hayata Pozitif Destek Bağış Programı"** tarafından desteklenmiştir.

HIV vakalarının en hızlı arttığı ülkelerden biri olan Türkiye'de anonim ve ücretsiz olarak test imkânı sağladığı, HIV tanısı alanlara ise anında akran danışmanlığı hizmeti vermeye olanak tanıdığı için Gilead'a çok teşekkür ederiz.